

Grote tinnen maten uit België

J.F.H.H. Beekhuizen

In het begin van de 19e eeuw werden in België onder Franse invloed de metrieke decimale tinnen inhoudsmaten ingevoerd. In dit artikel wordt een 4 liter beschreven, terwijl er zelfs een 5 liter bekend is. Ter vergelijking worden hier ook kannen van 1 en 2 liter beschreven.

Links: maatkan uit Antwerpen. Tweekakig scharnier met haakvormige duimrust. Messing scharnierpen. Gemerkt op de buitenkant van de bodem: J.B. Bertou Antwerpen = Joannes Baptiste Bertou, 19e eeuw. Op het handvat is de inhoudsaanduiding LITRE afgeslagen. Op de kraag van de maat, rechts van het handvat, kantoormerk 1 (Antwerpen), kroontje en jaarletters D (1834) t/m Y (1855) en delta (1860). Op het deksel gegraveerde eigenaarsinitialen JVC en het getal 10. Hoogte: 21,8 cm, doorsnede voet: 10,1 cm. Massa: 1318 gram. Inv.nr. 2685. Literatuur: [1] pp. 112 en 113 (nr. 50); [2] pp. 105, 106, 113 en 118.

Midden: maatkan uit Gent. Tweekakig scharnier met haakvormige duimrust. Messing scharnierpen. Gemerkt op de buitenkant van de bodem: J. Dobbeleire Gend = tinnegieter of wederverkoper te Gent, 19e eeuw. Op het handvat is de inhoudsaanduiding DOBBE LITRE afgeslagen. Op de kraag van de maat, links van het handvat, een kroontje, kantoormerk 4 (Gent) en de letters N (1844) en O (1845). Op het deksel afgeslagen eigenaarsinitialen ADS en het cijfer 1. Hoogte: 26,8 cm, doorsnede voet 12,0 cm. Massa: 2482 gram. Inv.nr. 26235. Literatuur: [1] pp. 110 en 111 (nr. 49); [2] pp. 57, 78, 105 en 113; [3] p. 52.

Rechts: zeer grote maatkan uit Brussel. Vierkakig scharnier en haakvormige duimrust. Gemerkt op de buitenkant van de bodem: gekroonde roos met in de band van de kroon gietersinitialen GIP, stadsmerk van Brussel met gietersinitialen GIP en een merk met plaatsnaam BRUXELLES en gietersnaam G PIERRE = Gustave-Joseph Pierre, Brussel, geboren 1814 te Wavre, vestiging 1834 te Brussel, in 1835 vermeld als tinnegietersgast, gehuwd in 1842 (als loodgieter). In 1848 begint hij als meester lood- en tinnegieter een werkplaats en winkel in Brussel. Overleden in 1882. Op de kraag van de maat, links van het handvat, de Griekse jaarletter chi van 1895. Op het deksel de gegraveerde tekst *VIVE Ste Cne*, mogelijk *Vive Sainte Catharine*. Hoogte: 34,0 cm, doorsnede voet 18,2 cm. Massa: 4492 gram. Inhoud 4 liter. Inv.nr. 21407. Literatuur: [2] p. 105; [4] p. 191 (nr. 267) en pp. 192 en 193 (nr. 418, 419 en 420); [5] pp. 68 en 69 (nr. 29).

Literatuur

- [1] J.F.H.H. Beekhuizen (Amsterdam, 2013). Tinnen tapkannen.
- [2] T.J. Dangis (Kessel-Lo, 2006). Met gewicht en met maat, het decimaal stelsel in de Zuidelijke Nederlanden.
- [3] [Redactie] (januari 2010). Opmerkelijke merken, in: *Tinnewerck*, periodiek tijdschrift van de Vlaanse tinvereniging, jrg. 28, nr. 1.
- [4] T.J. Dangis (Kessel-Lo, 2010). De Brusselse lood- en tinnegieters binnen de stad en hare vrijheid.
- [5] J.F.H.H. Beekhuizen (Amsterdam, 2014). *Pewter Ware 27*, Tin Tefaf 2014.

